

D E C I Z I E

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima, Iuliana Oprea

Tatiana Vieru, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Dumitru Lungu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Lungu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 08 iunie 2012, Dumitru Lungu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Dumitru Lungu a indicat că la 09 martie 2010, a depus o cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani mun. Chișinău, prin care a solicitat transferul la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase, la care a primit refuz.

Ulterior, el a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale o contestație cu privire la refuzul în stabilirea pensiei în condiții avantajoase.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-L-638-12 din 08 mai 2012 i-a fost refuzată stabilirea pensiei pe motiv că conform art. 41 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale nr. 156 din 14 octombrie 1998, nu a realizat stagiul de cotizare de 30 ani 06 luni.

Consideră refuzul pârâtului neîntemeiat, emis cu interpretarea eronată a legislației în vigoare, deoarece condiția de 30 ani și 6 luni ca stagiul de cotizare nu se reflectă asupra sa, pe motiv că a împlinit vârsta de 54 ani și a lucrat în condiții nocive și foarte grele mai mult de 10 ani, fapt ce se confirmă prin înscrisurile în carnetul de muncă și certificatele eliberate de întreprinderea, în care a activat.

Prin urmare, solicită Dumitru Lungu anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale de refuz în stabilirea pensiei în condiții nocive și obligarea stabilirii pensiei în condiții avantajoase.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2012 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2012 a fost corectată greșeala strecurată în hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21

septembrie 2012 în partea motivată și, anume, a se citi corect: perioadele de activitate confirmate prin înscrisurile din carnetul de muncă, certificate prezentate suplimentar și stagiul confirmat prin Hotărârea Judecătorească, stagiul total de cotizare confirmat este de 30 ani 03 luni 21 zile, deoarece perioada 01 februarie 2009 – 31 august 2009 reclamantul s-a aflat în concediu neplătit și nu a avut venit asigurat, iar în perioada anilor 1994 – 1998, nu se confirmă activitate de muncă, reclamantul fiind eliberat de la SA „Anticor” la 19 octombrie 1994 conform înscrisului nr. 15 din carnetul de muncă (f.d.24)”.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2013 a fost admis recursul declarat de către Dumitru Lungu, casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2012 și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 a fost respinsă cererea lui Dumitru Lungu cu privire la corectarea greșelii strecurate în hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2012.

La 30 aprilie 2013, Dumitru Lungu a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul Dumitru Lungu, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, deoarece instanța a aplicat eronat normele de drept material. Prima instanță, la emiterea hotărârii, nu a ținut cont și nu a luat în calcul perioada de lucru 01 octombrie 2008 – 01 septembrie 2009, ce se confirmă prin certificatul din 26 martie 2010, eliberat de SRL „Temel Grup”.

Menționează că la momentul depunerii cererii la Casa Teritorială de Asigurări Sociale, adică la 02 februarie 2011, stagiul total stabilit de lege era de 30 ani și la acest moment avea un stagiul mai mare de 30 ani.

Prin referința depusă la 03 iunie 2013, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 31 iulie 2013 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca depus tardiv și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Conform art. II alin. (8) din Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea codului de procedură civilă al Republicii Moldova, termenul de declarare a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de către curțile de apel și împotriva deciziilor instanțelor de apel pronunțate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei motivate.

Din materialele dosarului rezultă că la 29 octombrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului Dumitru Lungu copia hotărârii motivate din 21 septembrie 2012, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire din 29 octombrie 2012 (f. d. 48).

De asemenea, din materialele dosarului că la 09 noiembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău, cu participarea recurentului, a examinat chestiunea cu privire la corectarea greșelilor strecurate în hotărârea menționată și a corectat greșeala strecurată în hotărâre.

La 28 noiembrie 2012, Dumitru Lungu a depus o cerere de recurs împotriva încheierii primei instanțe, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2013 a fost admis, a fost casată integral încheierea primei instanțe și a fost restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La 14 martie 2013, Dumitru Lungu a depus o cerere de corectare a greșelilor din hotărârea primei instanțe, care prin încheierea Curții de Apel Chișinău 14 martie 2013 a fost respinsă.

Reieșind din cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că este cert faptul că la data examinării chestiunii cu privire la corectarea greșelilor strecurate în hotărârea primei instanțe, recurentul Dumitru Lungu deja primise și făcuse cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, însă cu toate acestea, recurentul a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe doar la 30 aprilie 2013, respectiv cu omiterea termenului de declarare a recursului de 2 luni.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că recurentul, având la cunoștință despre data emiterii hotărârii primei instanțe și soluția acesteia, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În această ordine de idei este cert că depunând cererea de recurs împotriva hotărârii primei instanțe peste termenul legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Drept urmare, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Reieșind din faptul că art. 409 CPC, care prevedea restituirea recursului depus în afara termenului legal, a fost exclus prin Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, iar art. II pct. (6) din Legea menționată prevede expres că recursurile depuse împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de către curțile de apel vor fi examinate de Curtea Supremă de Justiție conform prevederilor prezentei legi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Dumitru Lungu, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, urmează a fi respins ca tardiv.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca tardiv și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Dumitru Lungu ca tardiv.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Dumitru Lungu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima

Iuliana Oprea

Tatiana Vieru

Ion Corolevski